

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3008/2019. (I. 7.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10.436/2017/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Magyar Anikó ügyvéd, székhelye: 7100 Szekszárd, Arany János utca 18. földszint 4.) a Kúria Mfv.II.10.436/2017/3. számú ítéletével szemben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1.1. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján azért nyújtott be alkotmányjogi panaszt, mert álláspontja szerint a Kúria Mfv.II.10.436/2017/3. számú ítélete, valamint ebben az ítéletben felülvizsgált Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.634/2016/3. számú és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.173/2015/19. számú ítéletei sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos jog egyes követelményeit, illetve emellett az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében tilalmazott hátrányos megkülönböztetést. Az indítványozó ilyen alaptörvényi hivatkozások alapján kezdeményezi a bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [3] 1.2. Az alkotmányjogi panasz benyújtására okot adó, áthelyezés jogellenességének megállapítása érdekében indított munkaügyi perben az indítványozó felperesként szerepel. A perben első fokon eljáró bíróság által megállapított, majd pedig a jogorvoslati eljárásban a törvényszék által helytállónak ítélt tényállás rövid lényege szerint az indítványozó az alperes rendőri szerv területi besorolású szervezeténél nyomozó beosztásban kezdett dolgozni. Miután az indítványozót áthelyezték egy helyi besorolású szervhez, beosztását megtartva, vizsgálóként folytatta munkáját. Az áthelyezést követően az indítványozó illetménye csökkent, mert új szolgálati helyén nem volt már jogosult bevetési pótléokra, illetve emellett illetménykiegészítése is csökkent. Az indítványozó a munkáltatói intézkedéssel szemben szolgálati panaszt nyújtott be, amelyet azonban munkáltatójának vezetője arra hivatkozással utasított el, hogy az áthelyezést szolgálati érdek alapján úgy rendelte el, hogy az indítványozó beosztása nem változott (erről lásd: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.173/2015/19. számú ítéletének 1–3. oldalait).
- [4] Az indítványozó ezt követően keresetet nyújtott be, amelyben kezdeményezte az áthelyezését elrendelő szolgálati parancs jogellenességének kimondását, illetve ezzel egyidejűleg az eredeti szolgálati beosztásba történő visszahelyezését, valamint illetménykülönbözetének megtérítését. Kereseti kérelmének alapjaként előadta, hogy az alperes megsértette az egyenlő bánásmód, valamint a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményeit. Az elsőfokú bíróság az indítványozó kereseti kérelmét elutasította. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a munkáltató megfelelően igazolta az áthelyezés alapját jelentő szolgálati érdek fennállását, illetve emellett megállapította, hogy az indítványozó által hivatkozott megromlott munkahelyi légkör, és a közvetlen felettesével kialakult rossz viszony az indítványozó által előadottakkal szemben nem járulhatott hozzá az áthelyezésről meghozott döntéshez. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a hivatásos állomány tagjának szolgálati jogviszonya magában foglalja, hogy az indítványozó parancsra és utasításra cselekszik, így szolgálati beosztás megtartása mellett az áthelyezés nem sértheti a méltányos érdekeit. Az elsőfokú bíróság ezen kívül kifejtette, hogy az indítványozó kereseti kérelmében állított kellő tényállás hiányában az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem állapítható meg (erről lásd: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.173/2015/19. számú ítéletének 3–8. oldalait).

- [5] Az indítványozó az elsőfokú bíróság döntését a Fővárosi Törvényszék előtt fellebbezéssel támadta, amelyben részben az eljárási szabályok megsértését, a bizonyítékok értékelésének helytállóságát, valamint az ítéleti indokolás hiányosságait kifogásolta. Másfelől ugyanakkor az indítványozó vitatta a szolgálati érdek igazolásának megalapozottságát és helytállóságát is. A törvényszék a perköltségre vonatkozó rendelkezések kivételével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Nem találta megalapozottnak az eljárási szabálysértések, valamint az indokolás hiányosságai tekintetében megfogalmazott jogorvoslati kifogásokat. Ítéleti indokolásából kitűnően a törvényszék értékelése szerint az alperes munkáltató a szolgálati érdek fennállását megfelelően igazolta, illetve emellett nem állapítható meg rendeltetésellenes joggyakorlás sem (erről lásd: Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.634/2016/3. számú ítéletének 3–6. oldalait).
- [6] Az indítványozó a törvényszék jogerős döntésével szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben egyfelől sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok az egyenlő bánásmód bizonyítását érintően nem teljesítették kioktatási kötelezettségüket, illetve ítéleteik indokolása több tekintetben is hiányos. Az indítványozó másfelől kifogásolta az alsóbb fokú bíróságok bizonyítékértékelését is. A Kúria a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási szabálysértéssel összefüggő kifogások tekintetében kifejtette, hogy az alsóbb fokú bíróságokat az egyenlő bánásmód bizonyításával összefüggésben azért nem terhelte kioktatási kötelezettség, mert az indítványozó a sérelem alapjaként nem közölt kellő tényállást, vagyis nem hivatkozott arra, hogy munkáltatója mely védett tulajdonsága alapján, mely elkülöníthető csoporthoz képest különböztette meg, illetve ennek eredményeként milyen hátránnyal sújtotta, vagyis milyen jogsérelem érte. A Kúria emellett megállapította azt is, hogy az alsóbb fokú bíróságok kellő indokát adták annak, miért tekintik jogszerűnek a vitatott munkáltatói intézkedést. A Kúria végül megállapította, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a vitatott munkáltatói intézkedés jogszerűségét nem befolyásolja, hogy az áthelyezési paranccsal érintett munkavállaló hozzájárulását, vagy véleményét a munkáltató előzetesen beszerzi–e. Minderre figyelemmel a Kúria hatályában fenntartotta az ítéletábra jogerős döntését (Kúria Mfv.II.10.436/2017/3. számú ítéletének 4–6. oldalai).
- [7] 1.3. Az indítványozó ezt követően terjesztett elő alkotmányjogi panaszt, amelyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljárás követelményrendszerének, másfelől pedig az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében tilalmazott hátrányos különbségtétel sérelmére hivatkozik. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljárás követelményrendszerének sérelme körében előadja, hogy az eljáró bíróságok az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével összefüggésben elmulasztották a törvény által megkívánt kioktatási kötelezettség teljesítését. Emellett az indítványozói érvelés e körben nevesíti a bírósági döntésekre vonatkozó indokolási kötelezettség megsértését is, mert az alsóbb fokú bíróságok ítéletei nem tartalmaznak kellő indokolást a szolgálati beosztással összefüggő, illetve a szolgálati érdek fennállását vitató indítványozói érveléssel kapcsolatban. Az indítványozó szintén a tisztességes eljárás követelményeinek körében nevesíti a bíróság és a bírósági eljárás pártatlanságának hiányát, valamint emellett további, bizonyítékok értékelésével és mérlegelésével összefüggő kifogásokat fogalmaz meg. Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében tilalmazott hátrányos megkülönböztetés körében azt adja elő, hogy a kifogásolt munkáltatói intézkedés jogszabálysértő volt, amelynek eredményeként alacsonyabb szintű és kevesebb anyagi megbecsüléssel járó munkát kell végeznie.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [9] 3. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeként határozza meg, hogy az indítványbírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a befogadhatóság e feltételei vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság minden esetben külön-külön vizsgálja.
- [10] 3.1. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság e törvényi feltételével összefüggésben elsőként arra emlékeztet, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmány-

bíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; legutóbb megerősítette: 3249/2018. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [11] 3.2. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes eljárás követelményrendszerének sérelmét a peres eljárás során korábban már nevesített eljárási jogszabályok megsértésében látja. Ennek megfelelően hivatkozik arra, hogy az eljáró bíróság nem nyújtott megfelelő tájékoztatást az egyenlő bánásmód megsértésének bizonyításához szükséges bizonyítási teher felől, indokolási kötelezettségének hiányosan tett eleget, eljárása elfogult volt, illetve emellett kifogásolja a bizonyítékok értékelését és mérlegelését is. Az Alkotmánybíróság e körben utal arra, hogy az indítványozó e sérelmekre a peres eljárás jogorvoslati szakaszai során korábban, már a fellebbezésében, illetve a felülvizsgálati kérelmében is hivatkozott. Ebből következően ezeket az eljárási kifogásokat mind a másodfokon, mind pedig a rendkívüli jogorvoslat során eljáró bírói fórumok részletesen vizsgálták. Az eljáró bíróságok ennek megfelelően megállapították, hogy a kioktatás elmaradására vonatkozó indítványozói kifogás megalapozatlan, ugyanis az indítványozó az egyenlő bánásmód megsértésével összefüggésben nem állított olyan tényeket, amely alapján az eljáró bíróság tájékoztathatta volna a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről (erről lásd: Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.634/2016/3. számú ítéletének 4. oldalát és a Kúria Mfv.II.10.436/2017/3. számú ítéletének 5. oldalát).
- [12] Az eljáró bíróságok szintén alaptalannak ítélték az indokolás hiányosságaival összefüggésben megfogalmazott indítványozói aggályokat, és kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi kereseti követelés tekintetében eleget tett indokolási kötelezettségnek, így részletesen számot adott döntésének okairól (erről lásd: Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.634/2016/3. számú ítéletének 4–5. oldalait és a Kúria Mfv.II.10.436/2017/3. számú ítéletének 5. oldalát).
- [13] Ezek alapján az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítvány ezen része egyfelől a bíróságok által megállapított tényállás részbeni újraértékelését kívánja, amikor egyes jogorvoslati eljárásokban vizsgált eljárási cselekményeket ismételten kifogás tárgyává tesz. Másfelől pedig, figyelemmel az ügy jogorvoslati eljárása során ítélező bíróságok részletesen kifejtett álláspontjára is, az Alkotmánybíróság megítélése szerint a felhívott alapjogi kifogások nem vetnek fel olyan alaptörvény-ellenességi kételyt, amely a támadott bírói döntést érdemben befolyásolhatta {elsőként lásd: 3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3], legutóbb megerősítette: 3151/2017. (VI. 14.) AB végzés, Indokolás [15] és 3298/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [33]}.
- [14] 3.3. Az indítványozó további, így a bírósági eljárás pártatlansága iránt kételyt ébresztő, valamint a bizonyítékok értékelésével összefüggő kifogásai tekintetében az Alkotmánybíróság elsőként az előbbiekben felidézett következetes álláspontjára emlékeztet, amely szerint az ítélező bíróság bizonyítékértékelési és jogértelmezési szabadságához tartozik, hogy a bizonyítékokat meggyőződése szerint mérlegelje és ezzel együtt jogági minősítüket illetően szabadon alakíthassa ki jogi álláspontját, valamint ennek megfelelően saját maga dönthessen a tényállás megállapításáról. Az eljáró bíróság által elfogadott jogértelmezés és a bizonyítékok mérlegelésének ilyen felülvizsgálatától pedig az Alkotmánybíróság mindaddig tartózkodik, amíg a jogértelmezés pontosan körülírt, Alaptörvényben védelmezett jogot nem sért {lásd: 3027/2017. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [15]}.
- [15] Az indítványozó alkotmányjogi panaszának ebben a részében ugyanakkor pontosan körülírt alaptörvény-ellenességre nem hivatkozik, ehelyett az Alkotmánybíróság megítélése szerint a panasz valójában a bírói döntés ismételt felülbírálatára irányul, amikor az egyes bizonyítékoknak tulajdonított bizonyító erőt, illetve a bizonyítékok mérlegelésének okszerűségét vonja kétségbe. Az indítványozó emellett szintén csak általánosságban hivatkozik az ítélező bír. elfogultságára, illetve az eljárás pártatlanságának hiányára, ugyanis e kifogással összefüggésben sem jelöl meg pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet.
- [16] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében tilalmazott hátrányos megkülönböztetés sérelmének alapjaként kizárólag jogszabálysértésre hivatkozik, és az áthelyezés jogszerűségét vitatja, illetve az ebből fakadó jövedelemcsökkenést sérelmezi, ugyanakkor ezen kívül nem jelöl meg alaptörvény-ellenesség kételyét felvető pontos okot. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körében az általános jelleggel megfogalmazott aggályok, valamint a hátrányos különbségtétellel összefü-

gésben vitatott törvényértelmezés tekintetében arra a következtetésre jutott, hogy azok nem vetnek fel olyan alaptörvény-ellenességi kételyt, amely érdemben befolyásolhatta a támadott bírói döntést {3045/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [11]}.

- [17] Az Alkotmánybíróság mindezek mellett az alkotmányjogi panaszban felvetett kérdéseket jelen ügyben nem értékelte olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésekként sem, amely érdemi alkotmánybírói eljárási okot adhatna {elsőként lásd: 3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3], legutóbb megerősítette: 3186/2018. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [18] 4. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította.

Budapest, 2018. december 17.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/1352/2018.

